

avant..!

ara el català ja es
llengua "cristiana" (?)

encara hi han tribunals militars!

En pocs dies de diferència s'han convocat dos consells de guerra contra tres periodistes. Es repugnant que encara, avui, els representants del bel·licisme intervinguin en l'administració de la justícia civil en una República. El fet que els periodistes Alaiz, Miravittles i Arquer, militin en camps extremistes no ha pas de validar l'atropell comès. No ens preocupa l'ideologia que puguin professar els acusats. El que ens indigna i revolta és que encara els militars facin justícia als civils, quan en rigor hauriem d'ésser nosaltres que hauríem de fer justícia als militars.

Però el que no podríem passar per alt en el Consell de guerra celebrat contra Miravittles i Arquer és l'actitud que adoptaren els esmentats periodistes, en negar-se a parlar el castellà i no volent emprar altra llengua que la catalana davant del Tribunal militar, la qual cosa obligà al fiscal a haver de llogar a corre-cuita un intèrpret que, segons noves, ho va desinterpretar tot. El cas és interessantíssim i digne d'aprovació. El recomanem a tothom. Es una forma com una altra d'interpretar l'article segon de l'Estatut.

En fi, el que cal fer constar ací és que segons l'article 95 de la vigent

Constitució, la jurisdicció penal militar restarà limitada als delictes purament militars. Però resulta que encara, avui, es convoquen consells de guerra contra escriptors i periodistes, perquè, qui sap!, potser tingueren la desgràcia de cantar una veritat solemne.

Els homes liberals ens alegràrem moltíssim el dia que el govern de la República va anul·lar la Llei de Jurisdiccions, llei nefasta i brutal, llei feta solament per una casta privilegiada.

Ultra això creiem que hauria valgut la pena que, oportunament, hom hagués fet el mateix amb els Tribunals militars. No s'hi val que en plena República i en ple segle XX, qüestions que són d'incumbència civil es deixin en mans alienes. Es una vergonya que encara, sovint, sentim a dir que tal periodista ha d'ésser jutjat per sabres i estrelles. Per què aquests privilegis? ¿Per què delictes comesos per civils, i sobretot fets d'opinió, han d'intervenir-hi jutges militars? Repetim, això no pot anar. S'ha de foragitar la bel·licositat dels tribunals de justícia i procurar que no es moguin de la caserna que és el seu únic lloc, on hi tenen quelcom a fer.

homes-diputats de les altres terres ibèriques no comprenen – o no volen comprendre – el mal que fan, amb llur tossuderia, a la fina sensibilitat del poble català. No veuen que podríem més aviat ésser transigents en altres punts de menys exigència que no pas en aquesta de la llengua, que és el roig-blanc del nostre viure, que és el punt àlgid de la nostra dignitat nacional, el tret característic del nostre dret racial.

Amb tot, podem veure que el començament de l'article segon de l'Estatut, suara aprovat, diu:

«El idioma catalán es, como el castellano, lengua oficial en Cataluña».

Heus-ací, doncs, que tant el castellà com el català són llengües oficials a Catalunya. Es a dir, llengües cooficials. Una i altra podran ésser emprades indistintament; els mateixos drets findran, a Catalunya, ambdues llengües.

No cal fer gaires esforços per tal de comprendre que el que hauríem volgut els catalans – i que sens dubte continuem volent-ho – és que l'idioma oficial a Catalunya no sigui altre que el català. Avui no ho hem assolit i això farà que un demà que nosaltres, encara, esperancem no massa llunyà, ho aconseguim.

La voluntat serena i decidida d'un poble conscient no té, ni pot tenir, aturador.

ROC CLAR.

Llengües cooficials

Arran de la discussió de l'Estatut de Catalunya que cada setmana va tenint lloc al Parlament de les Corts Constituents espanyoles, hem pogut observar ara, darrerament, amb la votació de l'article segon, que la voluntat auto-determinadora de Catalunya no ha pas estat respectada per aquelles veus demagògicament comprensives, liberals i demòcrates d'abans del 14 d'abril.

Una bona part d'aquells homes que, en pro de la República, ens haurien portat en braços, han sofert una metamòrfosi tan gran que avui ja els deixa desconeguts en presentar-se davant de la República Espanyola les aspiracions crues – encara que prou limitades – de Catalunya.

L'esmentat article ha estat aprovat per una majoria de vots; no calia, per tant, – així ha quedat ben palès – el bon pes, a favor, dels diputats catalans.

Veiem, doncs, que el Parlament vol que tinguem un Estatut, un Estatut, però, que no serà – ni de bon tros – el que anhelava i refrendava en votar-lo, gairebé unànimament, el dia 2 d'agost de l'any passat, el poble de Catalunya. Tindrem un Estatut que més que l'Estatut que volia Catalunya, semblarà l'Estatut de cara als no catalans – de cara els murcians residents a Catalunya, com digué molt bé el senyor Nicolau d'Olwer.

La qüestió de la parla és la base fonamental de la nostra llibertat. Els

actitud digníssima

avant !. palesa avui la seva complaença davant de l'actitud serena i ferma dels catalans Jordi Arquer i Jaume Miravittles, els quals davant d'un Tribunal Militar es negaren a parlar en altra llengua que no fos la catalana, la nostra llengua vernaclea.

Aquesta digna i noble actitud fa que els felicitem ben efusivament.

Tanmateix, esperem que aquesta gesta servirà d'exemple i esperonará a tots els catalans a procedir d'una manera semblant.